

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.
Szerkesztőség: és Kiadóhivatal:
Bende Imre-u. 3. sz.

Tarsszerkesztő:
Wagner Antal

Laptulajd. és fel. szerkesztő
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér

A tévedés.

A város jövő esztendei költségelőirányzata az ismert kikiklás folytán nem került a multkoriban tárgyalás alá, csupán a legközelebbi közgyűlés foglal-kozik majd vele. Le kell azt tárgyalni, nehogy a városi háztartásban amolyan exlex álljon elő. A tárgyalás ideje azonban csak akkor következik be, hogyha a becsuszott hiba reparálva lesz és megtalálják azt a módot, amely lehetővé teszi, hogy a pótdadó a harmincezer koronás tévedés eltüntetése után is maradjon, mint volt: hetvenhét percent.

Hogy lehetséges-e, az még nem egészen bizonyos. Az azonban bizonyos, hogy sokan, hozzátért emberek kíváncsiak erre a számtani művészetre.

A költségvetés tehát nincsen letárgyalva. Nem elintézett ügy még, s így lehet is, kell is hozzászólni.

Ezuttal nem szigoruan vett bírálatot mondunk, csupán tallózunk, böngészünk az előirányzatban.

A költségvetés szerint 663075 korona, a bevétel volt a mult közgyűlésen bemutatott javaslat szerint 514465 korona, A hiány 148,000 korona. No már most, ha egyszerű paraszt számítással gondolkozunk a dolog felett, természetes, hogyha körülbelül 30,000 korona bevételi többletet eredményezett a tévedés és ha a tévedést reparálják, a 30,000 koronát törlik, a kiadást nem redukálják, akkor az a tévesen felvett 30,000 koronás tévedés a hiány terhére esik és lesz a 148,000 koronából 178,000 korona. Ha az előirányzott kiadásból nem törölnek. De hát lehet-e törölni? Amint átlapozzuk a költségvetést, hát az látjuk — laikus szemmel, hogy ott bizony az első pénzügyi bizottsági ülésen is töröltek már. Lecsidtek az uti kiadások-

ból, sokat levontak az épületek tatarozásánál.

Ugy közbevetőleg jegyezzük meg, hogy a „Bárány Szálloda“ épületére kimondották, hogy azt egyáltalán nem kell már tatarozni. Azt ugyis újra építik. Hát igaz, hogy újra építésre vonatkozó határozatot hozott a közgyűlés, de hogy ez a határozat nem marad-e jó szándék, az még nem egészen bizonyos.

De térjünk csak vissza arra hiányra. Tehát egyszerű polgári gondolkodás mellett csak úgy lehet a régi állapotot fenntartani, ha a kiadásokat redukálják. De hát lehetséges az?

Meglehet. Megtörténhetik, hogy rájön a pénzügyi bizottság a kiadásoknál is egy olyan tévedésre, amely első alkalommal elkerülte a figyelmét. Jó lesz hát azt a költségelőirányzatot mégegyszer alaposan átvizsgálni, áttanulmányozni. Hátha el lehet kerülni a 15 percentos pótdadó emelését. Mert így is elég, ha jövőre az országos betegápolási pótdadót a kormány 5 percenttel emeli. Cseppet sem volna kellemes husz percentes adó emelésre ébredni a jövő esztendőre. Így is elég teher sulya nyomja az ember vállait.

A bajai szabadliceális bizottság.

A főgimnázium, állami tanítóképző intézet és polgári iskola tanárai, az állami elemi iskolai tanítók, a kath. Legényegyesület vezetősége és a bajai Széchenyi-Szövetség elnöksége, szóval azok, akik eddig Baján és környékén a szabadoktatás csöndes, kulturális munkáját végezték, megalakították a bajai szabadliceális bizottságot.

E bizottságnak az a célja, hogy az eddig egymástól elszigetelten működő egyesületek és testületek működését rendszeressé tegye

s Baján és vidékén egy célratorő, egységes szabad oktatást létesítsen.

A bajai szabadliceális bizottság megalakulását az Országos Szabadoktatási Tanács tudomásul vette s önálló szervezetnek elismerte.

A bizottság megcsinálta az 1912—1913. iskolai évre szóló programját, amely főbb vonásaiban a következő.

Elsősorban három helyen szervezi az anal-fabéták oktatását és pedig a belvárosi, a szentjánosi és a tanyai iskolában. Ezzel kapcsolatban tíz előadásból álló sorozat lesz a nép számára a belvárosi iskolában.

A kath. Legényegyesület rendezésével tíz előadás lesz az Ipartestület nagytermében a polgárság részére és tíz előadás az intelligencia számára a városi közgyűlési termében, a Széchenyi-Szövetség tíz előadást tart a Baja környékén levő községekben.

Az intelligencia számára a főgimnázium és a tanító-képző intézet tanárai tartják az előadásokat.

Az előadások két sorozatban fognak megtartatni: Öt előadást a tanítóképző intézet tanárai tartanak nov. 24. dec. 1. 8. 15. és 22-én, ötöt pedig a gimnázium tanárai febr. 6. 16. 23. márc. 2. és 9-én.

A szabadliceális bizottság ezuton is fölhívja Baja város közönségének figyelmét az előadásokra.

Az I. sorozat előadásai a következők lesznek:

1. A levegő meghódítása. Vetített képekkel. Előadó: Kiss A. József tanár.
2. Tinódi énekeiről. Előadó: Wárig Emil tanár.
3. Egy kis filozófia. Előadó: Kovács Ábel tanár.
4. A szép természetben és a művészetben. Előadó: Eber Sándor tanár.
5. Kérdések a társadalomtudomány köréből. Előadó: Jankuiov Boriszláv tanár.

A II. sorozat előadásai:

1. Az időjósítás. Vetített képekkel. Előadó: Székely Károly tanár. Febr. 9.
2. A Földközi-tenger pontjain. Vetített képekkel. Előadó: Palotai Irén tanár. Febr. 16.
3. Schiller és Goethe költői egyénisége. Előadó: Unger Barnabás dr. tanár. Febr. 23.
4. A nőnevelés történetéből. Előadó: Tordai Ányos dr. tanár. Márc. 2.

Asz állandóan melegítő
„METEOR“
 KÁLYHÁK
 a legjobbak és leg-
 tőkéletesebbek!
 Kevés fűtőanyag, nagy fűtő-
 képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
 Kapható úgy egyszerűbb, mint diszesebb kivitelben!
 Sddig 800,000 darab van forgalomban. Minden ere-
 deti „Meteor“ kettős csillag védjeggyel van ellátva.
 Óvakodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!

Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula
 kereskedésében kaphatók.

5. Világnézetek harca. Előadó: Bárdos József dr. tanár. Márc. 9.

Az előadások a városi színház közgyűlési termeiben lesznek, mind, kivéve azokat, melyeket vetített képek kísérnek. Ez utóbbiakat a főgimnázium torna-termében tartják, amely arra a célra föl van szerelve.

A belépő díj egy-egy előadásra 20 fillér, lesznek azonban mind a 10 előadásra szóló állandó jegyek is, amelyeket 2 koronaért lehet kapni.

A jegyeket Kollár Á. és Wagner A. könyvkereskedő urak fogják árusítani, de az egyes előadások előtt is lehet jegyeket kapni a pénztárnál. Az előadás kezdete minden alkalommal délután 4 órákor lesz.

Folyó hó 24-én, vasárnap délután lesz az első előadás, melyet Kiss Á. József áll. tanítóképző intézeti tanár fog tartani a levegő meghódításáról. Minthogy az előadást vetített képek kísérik, éppen azért a főgimnázium torna-termében lesz.

Az előadás előtt, amellyel a bajai szabadelicéális bizottság kulturális munkája megindul, Werner Adolf dr. igazgató megnyitó beszédét mond, míg a városi színház tanács-termében tartandó első előadást megelőzően Erdélyi Gyula polgármester-helyettes fogja a város nevében üdvözölni a közönségetes méltatni a szabadelicéális előadások kulturális fontosságát.

TELEFONHIREK.

Bpest 1912. november 15

A törökök békét akarnak.

Konstantinápolyból megerősítik azt a hírt, hogy a porta egyenesen Szófiába fordult a békétárgyalások megkezdése érdekében.

A dunavidék őrségét megerősítették.

Az Aldunát erős csendőrjáratokkal őrzik. A szegedi csendőrparancsnokságtól rendkívül sok csendőrt összpontosítottak a délvidéken. Minden 30 kilométernyire egy-egy őrjárat cirkál.

Balkán államszövetség?

Romába jelentik egy lapnak, hogy a négy balkán állam szövetséget készül kötni olyanformán, amilyen szövetségben a német királyságok és fejedelemségek vannak. A háború teljes befejezése után összejönnek Belgrádban a balkán országok képviselői és ezek kikiáltják Ferdinándot a Balkán császárnak. Minden országnak megvolna a maga nemzeti hadserege, de mindannyi fölött állana Bulgária királya, Bal-

kan császára. A négy országnak egy közös külügyminisztere lesz a terv szerint és Bulgáriának olyan volna a szerepe, mint Németországban Poroszországnak.

NAPIHIREK.

A bajai izr. nőegylet teászurja.

Említettük már egyik előző számunkban, hogy a bajai izr. nőegylet, mely a jótékonykodás terén mindenkor előjár, e hó 24-én, vasárnap d. u. fél 6-kor, *teászur* rendez, hogy annak jövedelméből ismét egy sereg gyereket lásson el a legszükségesebbel: a téli cipővel és meleg gúnyával. A Nőegylet vezetőségének olyan változatos és művészi szempontból is értékes programot sikerült összeállítani, azok interpretálására olyan kiváló erőket nyert meg, hogy e körülmény már magában véve is biztosítékot nyújt arra, hogy a zsur nemcsak hogy nem fog mögötte maradni az eddig rendezett nagysikerű zsuroknak, hanem talán még túl is fogja szárnyalni azokat.

A műsor a következő.

1. *Brabms*, Magyar táncok, 17., 19. és 21. számok, zongorán négy kézre előadják: *Wiesel* Mariska és *Bajai* Ernő dr.

2. *Tűzek*, Költemény, írta: *Kiss* József. Előadja: ifj. *Wagner* Antalné.

3. a) *Goltermann*, Le reve.

b) *Mendelssohn*, Lied ohne Worte, op 19. cellón előadja: *Kiss* Á. József, zongorán kíséri: *Körig* Emil.

A Nőegylet, takarékoskodni óhajtván, meghívókat nem bocsájt ki. A zsur ezuttal is a Nemzetiben lesz.

Repülő-nap. A Bajai Sport-Egylet nagy előkészületeket tesz a vasárnap délután rendezendő repülő napra. A repülő teret a legszerencésebben választották meg. Nagy kiterjedésű, sík-síma talaju tér, ahol a felrepülésnek nem lehet semmi akadályja. Mintha lsten is repülő térnek teremtette volna azt a területet. A pilóta, Minár Gyula a magyar aviatikusok között igen jó nevet vívott ki magának és dacára fiatal korának, igen szép sikerek állanak már mögötte. Minár neve a legjobb ajánló levél a ritka látványosságot élvezni vágyó publikumhoz.

Négyülés a háború ellen. A bajai szociáldemokrata pártszervezet bejelentette a bajai rendőrségnél, hogy vasárnap délelőtt négyülést tart a háború ellen.

Katonavonatok Baján. Békéről, megegyezésről beszélnek az ujságok. Ezzel szemben a valóság az, hogy egymásután viszik Boszniába a rengeteg katonaságot. Tegnap négy hosszú katonavonatot rojbotot keresztül Bata-szék-felé a bajai pályaudvaron. Négy hosszú, telerakott katonavonatot, amelyet — hír szerint — az elmúlt éjszaka még kettő követett. A hadügyminisztérium jelentése szerint ezek a most Boszniába menő katonák mind az

ottani ezredek kiegészítésére szolgálnak és mindannyian újoncok.

A bajai Dalárda hangversenye. A Bajai Dalárda f. é. november hó 16-án, szombat este 8 órákor a kaszinóba hangversenyt rendez. Belépő-díj 2 kor. családjegy 5 kor.

— Fentartott számozott hely az első két sorban 3 korona. Ezen jegyek és az egyesület tagjainak kedvezményes (1 korona) jegyei Cserba György pénztáros urnál válthatók. Hangverseny után táncmulatság. A hangverseny műsora: 1. Horváth Akos dr. Jelige. Sztójánovits, Szerenád. Előadja, a dalárda. 2. Schubert, Quartetto. Előadják, Karig Emil, Kiss Á. József, Pucza József és Riszner Éde urak. 3. Donizetti-Wallace, La Fille de Regiment. Fantázia. Előadja, Éber Géza plébános ur. 4. Lányi Ernő, »Hogyha többé« . . . Férfikar. Előadja, a dalárda. 5. a) Mendelssohn. Két dal. b) Popper D. Tarantella. Előadják, Karig Emil és Kiss Á. József urak. 6. Beschnitt, Osszián. Férfikar. Előadja a dalárda. A magánzólamot Hárs Rikárd ur énekl. 7. Ascher, Es-concert. Előadja, Éber Géza plébános ur. 8. A roué. Tréfás férfikar. Előadja a dalárda. Zongorán kíséri Éber Sándor ur.

Rosszul lett a mentők épülete előtt. A bécsi mentőegyesület központi palotája előtt a minap egy uriasan öltözött férfi hirtelen rosszul lett és a derék mentők segélyére szorult. Tényleg néhány pernyi kezelés után jobban lett és még mindig elég gyöngye hangon kávért kért. A mentőorvos intézkedésére hozták is neki egy csésze kávé, amelyről barátunk nyomban megállapította, hogy ez a két elefant védjegyű Diadal pörkölt kávé, amely a legjobb kávék keveréke és a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy ízét és zamatját évekig megtartja. A Diadal pörköltkávét minden jobb fűszerkereskedésben kapható, csak a védjegyre és a zárt csomagra kell ügyelni.

A főváros német vendégei. Dűszeldorf város főpolgármestere dr. Oehler és Sholtz kasszeli polgármester néhány nappal ezelőtt a fővárosba érkeztek, hogy a Tóvárosi gáz-művek berendezését tanulmányozza. A Székesfőváros polgármestere Höpfner műszaki tanácsost osztotta be az urak mellé és gondoskodott arról, hogy a vendégek mindenütt a leg részletesebb információt megkapják. Természetes, hogy tisztelőikre a polgármester ebédet is adott, mely után a két elefant védjegyű Diadal kávé szolgálták fel. A német urak jól ismerik a kitűnő ízéről és zamatjáról híres pörkölt kávé, mely a legjobb kávék keveréke és a tulajdonos saját módszere szerint kitűnően van konzerválva. Elmondották, hogy e kávé náluk is minden jobb fűszerkereskedésben kapható. Csak a védjegyre és a zárt csomagokra kell ügyelni.

FÖDOR KÁROLY

széki szerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

Uj uri szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém a mélyen tisztelt uri közönséget értesíteni, hogy több évi külföldi tapasztalatom után

uri szabó-üzletemet

f. évi november hó 1-én megnyitottam a Drescher Gyula-féle házban, volt Szegedi Keresk. és Iparbank helyén. Raktáron tartok, csakis valódi angol szövet és bélés árukat. Ugy a pontos kiszolgálásért, valamint a legmodernebb szabásért kezeskedem.

Vagyok mélyen tisztelttel

Engart József uri szabó.

Judod, Pali, ez nagyszerű!

Azt hittem már, hogy komoly beteg leszek és alig szedtem be 18 darabot a szódéni ásványpasztillákból, máris sokkal jobban érzem magamat. De máttól fogva sohasem fogy ki a házamban a szódéni, mert hozzá akarok szokni rendszeres használatához, mert ez az apró jószág elhárítja a bajokat. Fáy valódi szódéni ásványpasztillája 1 korona 25 filléért gyógyszerárakban és drogeriákban kapható.

Milliók

használják

reketség, katarus, nyálkásodás, görcs és hörghurut ellen

6100 több orvos és magánosok bizonyítványa.

Rendkívül jó és kellemes ízű bonbonok, csomagja 20 és 40 fill., dobozza 60 fillér.

Kapható:

Dr. Makray László, Lovassy Ödön és Gyarmati Emil gyógyszerárakban, Baján.

Egyszerűen diszes cementlapok □²-ként 224 K-tól kezdve

Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve

Beton műkölépeső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve

Csiszolt granitt lépcső f. mtr.-ként 10 K-tól kezdve

Beton sírkeret 2 m. hosszú 1 m. széles 15 K-tól kezdve

Beton sírkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal 50 K-tól kezdve

Drótbetétes cementcsövek 15-100 cm. átmérőig

Kut fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve

Kutmedencék betonból 6 K-tól kezdve

Vízmedencék betonból 16 K-tól kezdve

1 kocsi dunai homok hazaszállítva 4 korona.

Mindenféle beton- és műkö munkát civállal

Grünhut Miksa

Spitzer-fele téglá- és cemetárugyára.

Olesó

és jól járó mindenmű órát 3 évi írásbeli jótállással, minit.

Nikkel zseborát	4 K 20 f
Jobb minőség	5 K — f
Ezüst óra	8 K 40 f
Nikkel ébresztő	2 K 90 f
Konyha óra	3 K 20 f
Kakuk óra	8 K 50 f
Inga óra	8 K 50 f

szállít Első óragyár Hans Konrad cs. és kir. udvari szállító, Brűx 1410. (Csehország.) Főárjegyzéket 4000 ábrával kívánságra bárki nek ingyen küld.

Cs. és. kir. udvari szállító

Konrad János óragyára Brűx

2668. sz. (Csehország.)

Megbízható jó órák 3 évi jótállással Patent Roskopf nikkel óra 4 20 K. Svájci Roskopf 5 kor. szabályozott nikkel „Sas Roskopf“ Anker Remontoir óra 7 korona, „Fantasie“ nikkel remontoir óra 7 50 K. „Glória“ ezüst remontoir óra 8 40 K, ugyanez kettős fedéllel 12 50 K.

Ébresztő és fali órák.

Versenyképes amerikai sít pontosan járó ébresztő órák (3046. sz.) darabja 2 90 K 3 drb 8 K, villágitó számmal 5 30 K. — 3 darab

9 K, kettős haranggal 3 80 K, világító számmal 4 K 20 f konyhai fali órák darabja 3 20 K, kakukóra 7 50 K, 8 50 K és feljebb Toronyharangóra 7 80 K, éjjel vil. számmal 8 40 K, Ingaóra 8 50, 10 80 K, és feljebb. Ninesen kockázat Nem tetsző kicserélve, vagy a pénz vissza. Szállítás utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett — Nagy képes árjegyzék 4000 ábrával ingyen és bérmentve

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű cukorkáknál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-felét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabkáján rajta van a »Réthy« név.

1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.

Csak RÉTHY-felét fogadjanak el!

S AVOY-SZÁLLODA

Budapest, VII., József-körút 16.

Elsőrangú kényelemmel berendezett utcai szobák, Kítűnő étterem. Mérsékelt polgári árak. Külön termek. Bankettek esküvők rendezése elfogadjatik.

Esténként FARKAS VINCE hírneves cigányprímás teljes zenekarával HANGVERSENYEZ. Szíves pártfogást kér Szabó Tivadár tulajdonos, a «Nemzeti Kaszinó» v. üzletvezetője és a «Delo» v. főpincére.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Elsőrangú férfiszabóság

Óriási választék kősz fő fi, gyermekruha, leányka és női felöltőkben.

LÖVENSTEIN FRIGYES

BAJA,

VÁROSI BÉRHÁZ.

Aranyéremmel kitüntetve a helyi iparkiallitáson.

Mérték utáni megrendelések elegáns kivitelben.

Nánay Fúrel
könyvnyomdája
Bácsalmáson.

2

Könyvnyomdai munkák
izléses, gyors és
jutányos elkészítése!!!
Közszégi nyomtatvány-
raktár!

SALVATOR
GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

**MINDENŐTT
KAPHATÓ.**

HIRDETÉSEK
felvételnek — a kiadóhivatalban

Scheer és Weidinger-féle üzlet
alatt levő

nagy pince

borpincének s más különböző célra
alkalmas **kiadó.**

Felvilágosítást ad: **Fischer Pál.**

Park-Szanatorium

Budapest, VI. Aréna-ut 84/b. Városliget.

A főváros legujabb szanatóriuma sebészi, urológiai és nőgyógyászati osztályokkal.

A legmodernebbül berendezett **sebészeti és nőgyógyászati osztály** 4 műteremmel.

Az urológiai osztály, vese, hólyag és prostata betegek részére **diagnostikus és gyógyító-felszereléssel.**

Mérsékelt árak. Kívánatra prospektus.

Vezető főorvos:

Dr. MILKÓ VILMOS operateur.

Az urológiai osztály főorvosa:

Dr. LAKATOS VIKTOR.

Tisztelt Háziasszony!
Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”
pörkölt kávé

mely a világ legjobb kávékeveréke

erejét, ízét, illatát állandóan megtartja.

Csak zárt csomagokban e

valódi.

Kapható minden fűszerüzletben. Óvakodjunk utánzatoktól.
Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

1/2 kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor 25 fillér.
1/4 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.
1/4 kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.

PALMA

2 valódi
KAUCSUK-CIPŐSAROK
DOBOZA.
MINŐSÉGE:
ARANY

A Petöfi Sándor utca 11. számú
házam
négy szobás lakással, összes mellék helyiségekkel és nagy kerttel **kiadó.**
Dr. VALENTIN EMIL.

Szőlősgazdák
és szőlőtelepítők figyelmébe!

AKI szőlőjét újra akarja telepíteni,
AKI szőlőoltványt akar rendelni,
AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni —

Kérjen oktató díszárjegyzéket e címtől:
Transylvania Szőlőtelepítő
Vállalat Marosvásárhely,
Dr. Geze Dániel-utca 99. szám.